

EDINOST

V VOLILNI BOJ!

Vsa Italija je v mrzličnem vrvenju. Stranke in skupine se pripravljajo in organizirajo za veliki volilni boj, da bi si priborile čim večji uspeh.

Mi državljani jugoslovenskega pokoljenja smo le mala ladjica na tem velikem razburkanem valovju. Vendar smo tudi mi postavljeni pred vprašanje, ali naj posežemo tudi mi v volilni boj s svojimi skromnimi silami? Mnenje naših političnih organizacij — žal, da nimamo ene same in edine — je, da ne smemo stati fatalistično ob strani kot nehalni opazovalci.

O tem vprašanju pa se razpravljajo najzibaneje tudi v zasebnih krogih. Nočemo prikrivati dejstva, da je med našimi ljudmi tudi glasov, ki govorijo za neudeležbo. Ti poslednji podkrepljuje svoje mnenje z naglašanjem, da ob danih razmerah ni nikake nade ob kakem uspehu, ker da se bo ponavljala zgodovina iz prejšnjih političnih volitev, ko so nasilstva onemogočila našim volilcem izvrševanje volilne pravice.

Čeprav ne odrekamo tej argumentaciji vsake veljavnosti, vendar nam govori naše uverjenje, da bi bila velika, usodna pogreška, če bi mi ne posegli v to volilno borbo, če bi se — kakor se navadno pravi — abstinerili.

Pred vsem opozarjamo na dejstvo, da govorijo izkustva iz praktičnega političnega življenja, da abstinenčna taktika more sicer imeti svoj pomen morda tudi učinkovitega protesta, da pa ne prinaša koristi, marveč le škodo. Čehi so bili n. pr. v Avstriji politično dozorel, narodno zaveden, discipliniran in močan narod — po številu, po politični veljavi in po gospodarski moči. Tudi oni so bojkotirali dunajski parlament skozi šestnajst let, odločili so se bili za abstinenčno taktiko. Razlika je bila sicer ta, da so se udeleževali volitev, da pa njihovi izvoljeni poslanci niso zahajali v parlament. Priznati je treba sicer, da je ta njihova taktika škodovala ugledu in pomembnosti dunajskega parlamenta. To so dobro občutile tudi avstrijske vlade, ki so — posebno Hohenzartove leta 1870 — ponavljale poizkuse, da bi privabile Čeha zopet v parlament, kar se je slednjič tudi posrečilo Taaffe-tovi vladi pod konec sedemdesetih let. Toda ta zadrega dunajskih krogov je bila za Čeha le negativni uspeh. Pozitivni uspehov pa ni donosala njihova abstinenčna taktika. Parlament je sklepal brez njih in tudi o njih. Zato so se končno — kakor tu gori rečeno — odločili za povratek k aktivnemu parlamentarnemu delu, četudi z zavarovanji in protesti državnoopravne narave. To izkustvo so doživeli Čehi.

Za nas Slovane v Italiji pa bi bila abstinenčna taktika povodom volitev še veliko nevarnejša. In to ne iz gori označenega razloga, ki je Čeha prisilil, da so se povrnil v parlament, marveč tudi in še posebno z ozirom na kakovost našega volilstva, ki ni — kar si priznamo odkrito — tako politično šolano in zrelo, kakor so bili Čehi. Z volilstvom je ravno tako kakor n. pr. z godbenikom ali vojakom. Vedno se mora vezovati, da se usposobil za uspešen nastop. Vsak daljši presledek v vezbanju škoduje umetniku in manjša vojaku usposobljenost za borbo. In sicer tehnično in duševno. Če bi naše volilstvo pustili le nekaj let v brezbrizičnosti za politične dogodke in boje, bi že videli potem, kako težko bi ga spravili zopet na bojišče.

Kar se tiče trditve, da za nas ni nikake

nade ob uspehu, moramo že reči, da je taka domneva neopravičena. Izhaja namreč iz povsem nepravilnega razumevanja pomena volitev. Krivo je namreč mnenje, da je uspeh volitev le tedaj, če je izvoljenih toliko in toliko poslancev. Volitve imajo marveč veliko pomembnost tudi v tem, da je prišlo na volitve toliko in toliko volilcev za svoj program, za svoje cilje in zahteve. Z drugo besedo: veliko pomembnost ima udeležba na volitvah kot afirmacija, kot klic v svet: tu smo, tu zahtevamo svoje pravice, ne smete nas prezirati! In ravno za nas, v našem težavnem položaju, ko nam je ovirano ali celo onemogočeno vsako drugačno politično uveljavljanje, mora govoriti naša glasovnica. Ravno mi se moramo posluževati tega načina političnega uveljavljanja.

Vrhu tega pa tudi odklanjamo mnenje, da je za nas izključen vsak učinkovit uspeh, da ni namreč nobene nade, da bi bil izvoljen kak naš kandidat. Mi sodimo celo, da je ta eventualnost izključena, če mase našega volilstva store svojo dolžnost. Pa denimo tudi, da pride v parlament le en sam naš zastopnik, bo to uspeh, ki ga ne smemo podcenjevati. Pomislimo le, da prava in odločna beseda poslanca ni naslovljena le na sovražno večino — ki bo morda porogljivo odklanjala vse njegove zahteve in predloge — marveč da govori tudi — rekli bi — skozi okno; vsemu svetu kot glasnik pravic in zahtev svojega ljudstva! To pa je v današnjih časih velika pomembnejša, nego si misli marsikdo: je sila velike moralne vrednosti! Sodbi velikega sveta se ne more kar tako odtegniti niti najmočnejša parlamentarna skupina. Vsi razlogi torej — stvarne in taktične narave — govorijo za to, da se podamo v volilni boj srčno in zavestno!

Kar se pa tiče bojazni, da se bodo ponavljala nasilstva, kakršna smo doživeli ob zadnjih volitvah v vsej njih grozoti, mislimo, da ne more biti nikdo že danes prorok. Morda se bodo ponavljala, morda pa tudi ne. Več nego neumestno, naravnost nevarno bi bilo torej, če bi že sedaj iz te bojazni izvajali zaključek za abstinenco, ker to more le pogubno vplivati na moralno razpoloženje volilstva. Pomislimo le, kako bi nam bilo pri duši in kako strašno odgovornost bi naše ljudstvo zvalilo na naše vodstvo, če bi to proglasilo abstinenco, a bi se potem izkazalo, da je bila rečena bojazen neopravičena! Morda bi bil med najglasnejšimi in najstrožjimi sodniki tudi kdo tistih, ki se danes — bojim — naše vodstvo se v polni meri zaveda svoje dolžnosti in svoje odgovornosti. Dolžnost njegova je, da naš tabor v čim popolnejši meri usposobi za volilno borbo.

V zavesti svoje odgovornosti pa bo znalo ukreniti potrebno, da se naši ljudje ne izpostavijo nevarnostim in škodam. Za danes pa bodi geslo slehernemu našemu volilcu: pripravimo in usposobimo se za volilno borbo! Nikdo naj se — bilo iz kateregakoli razloga — ne odtega svoji narodni in državljanski dolžnosti in nadejam se, da bo tako. V bližini zadovoljstva naše nam prihajajo poročila z raznih strani, da se je duh med našim ljudstvom jel zopet dvigati. Veruje zopet v svojo bodočnost. A vera je čudotvorna sila, ako je združena s krepko voljo! Ta vera in ta volja za življenje naj prideta na predstojajočih političnih volitvah do manifestnega izraza, da ne bo mogel nikdo misliti in trditi, da nas ni tu, ker smo sami obmolknili! Rojaki! To je tisti visoki namen, ki naj ga dosežemo pri volitvah!

Stranke na delu za sestavo volilnih list

Fašizma nedostaja primernih kandidatov

RIM, 9. Znano je, da ni fašizem našel v južnih krajih Italije takega odziva kakor v severnih krajih. Fašizem ni v južni Italiji sploh niti prodril do ljudskih mas, ki so ostale zveste ali poplarski stranki ali pa liberalni. Na volitve v južnih krajih vplivajo radi njihove nizke politične izobrazbe in njihovega lahko razburljivega temperamenta v prvi vrsti izrazito izklesane osebnosti, ki stopijo pred nje z zaokroženim in gladkim govorom. Program, s katerim nastopi kak kandidat, stopi pravzaprav v ozadje. Radi tega zadobi volilni boj v teh krajih popolnoma drugačno lice, radi tega so liberalci in socialni demokrati ohranili v teh krajih svoje prejšnje pozicije precej trdno v svojih rokah.

Da bi si fašizem zagotovil tudi v južni Italiji zmago pri volitvah, skuša na vsak način pridobiti za svojo listo najuglednejše moze iz liberalnih in demokratičnih vrst. Kljub temu, da so fašisti spravili polkonce vse svoje prefekte, vse svoje liste in vse moči, ki jih imajo na razpolago, so izmed uglednejših liberalcev pregovorili samo on. Salandro. On. Orlando in De Nicola sta ponovno zavrnila njihove ponudbe; a fašisti ne izgubijo tako hitro poguma, še vedno nadaljujejo s pogajani. Pomaga jim tudi liberalni «Giornale d'Italia», dalje milanski list «Ambrosiano». V tem listu je objavil on. Sacerdoti odprto pismo na on. De Nicola, kjer ga kot star prijatelj poziva, naj se odloči za fašiste. Toda zdi se, da bosta omenjena poslanca vztrajala pri svojem sklepu, da se umakneta iz političnega življenja.

Na drugi strani hočejo socialni demokrati on. Orlando pridobiti zase. Predvče-

rajšjim se je vršil razgovor med on. Di Cesarò in on. Orlando, ki pa se ni dal pregovoriti.

V poplarskih vrstah se položaj še vedno ni razčistil. Znani poslanec on. Meda je poslal vodstvu stranke pismo, kjer zahteva, naj gre stranka v volilni boj ali s programom odločne opozicije ali pa s programom sodelovanja; vodstvo stranke naj se odloči za eno ali drugo in naj ne koleba več med tema ekstremoma, sicer ne bo on kandidiral. Previdni don Sturzo pa bo bržkone ubral srednji pot, ker bi sicer prišlo do novega razdora v poplarski stranki. Stranka bo postavila samo toliko kandidatov, kolikor jih pripada manjšini.

Jutri bo imela Demokratska zveza (Lea democratica) veliko zborovanje v Milanu. Zvezo je ustanovil on. Bonomi, nekdanji ministrski predsednik; zveza nastopi s strogo opozicijskim programom in bo postavila svoje kandidate tudi v Julijski Krajini. V zadnjem času se vršijo pogajanja med Demokratsko zvezo in fašističnimi disidenti (on. Corgini, Musuri), da bi obe skupini nastopili pri volitvah skupno kot blok svobode (Blocco della Libertà).

Časnikarji branijo svoje pravice.

RIM, 9. Dopisni urad Narodnega sindikata časnikarjev sporoča, da je omenjena sindikata sklenilo, da bo strogo gledalo na to, da bodo upravnika listov izpolnila dane obveze napram časnikarjem (služb. pogodbo).

Obvezno zavarovanje proti brezposelnosti

RIM, 9. «Gazzetta ufficiale» je prinesla kr. odlok, s katerim se uvaža obvezno zavarovanje proti neprosto voljni brezposelnosti. (Podrobnosti odloka objavimo radi pomanjkanja prostora v eni izmed prihodnjih števil. Prip. ur.)

Radicevci v Beogradu

Stališče napram opoziciji — Pooblastila za 50 poslancev

BEograd, 9. Včeraj dopoldne sta z brzovlakom prišla iz Zagreba v Beograd delegata hrvatske republikanske seljačke stranke dr. Maček in dr. Krnjević. V stik sta prišla najprvo z dr. Spahom, s katerim sta se sešla okoli 10. ure v prostorih muslimanskega kluba. Dr. Spaho je delegata HRSS obvestil o političnem položaju v Beogradu, v kolikor se je spremenil od zadnje konference v Zagrebu, ki se je vršila prejšnji mesec. Nato je dr. Spaho skupno z dr. Mačkom in dr. Krnjevićem odšel v prostore jugoslovenskega kluba, kjer se je vršila kratka konferenca z dr. Korošcem. Ko je bila ta končana, je dr. Korošec pospremil hrvatske delegata k predsedniku narodne skupštine Ljubi Jovanoviću, pri katerem sta dr. Krnjević in dr. Maček ostala okrog pol ure. Sestanek z Ljubo Jovanovićem je imel namen, da se delegata HRSS informirata o postopanju, ki je potrebno za verifikacijo mandatov. Predsednik skupščine je delegata tom rekel, da je to postopanje zelo enostavno. Skupščina je dolžna, da poslanske mandate po izročitvi pooblastil v najkrajšem času reši. Kar se tiče njega, bo vse storil, da se to izvrši. Razgovori, ki so se vodili dopoldne, so bili v glavnem informativnega pomena. Glede držanja HRSS proti ostali opoziciji je dr. Maček izjavil, da se bo šele sklepalo o tem, ali naj Radiceva stranka stopi v opozicijski blok, ali naj ga samo podpira. Dr. Maček je izjavil, da je prinesel s seboj 50 poslanskih pooblastil, ki jih bo predložil narodni skupščini v svrhu verifikacije. Za včeraj popoldne se je pričakoval prihod dr. Lorkovića v Beograd, ki ga pa ni bilo.

Prihod radicevcev v Beograd topot ni izzval take senzacije, kakršna se je mogla zabeležiti pri njihovem prejšnjem posetu. Četudi pa je senzacija izostala, zanimanje vendarle ni bilo manjše. Radicevca sta bila sedaj sprejeta s precejšnjo skepsjo in je ves interes, ki se je pokazal za njun prihod, imel bolj političen značaj. Po skupščinski seji so imeli kratko posvetovalno ministri Uzunović, Trifković in Vujičić. Posvetovalje se je vršilo v ministrski sobi narodne skupščine. Po tej konferenci, ki se je bavila z aktualnimi vprašanji, je g. Trifković izjavil novinarjem: «Vlada se nima nič konkretnega o zakulisnem položaju. Sedaj še vedno le pričakujemo. Sicer pa bošila vlada in njena večina tudi v tem vprašanju postopali parlamentarno in ustavno.

Ob 2. uri popoldne sta prišla dr. Maček in dr. Krnjević v narodno skupščino in sta se sestala v demokratskem klubu s predsednikom Ljubo Davidovićem. Konferenca je trajala do 3. ure. Potem je prišel tudi dr. Korošec, v katerega navzočnosti se je konferenca nadaljevala do 4. Pri tej priliki je izročil dr. Korošec Davidoviću predlog za ustanovitev opozicijskega bloka, načrt sodelovanja med opozicijskim in federalističnim blokom in končno delovni program sam. Predlog obsega pet s strojem pisanih pol.

Na sestanku se je ugotovilo, da ni nikakih težkoč za doseg definitivnega sporazuma, ki naj se izdela, kakor se je sklenilo, na podlagi govora dr. Voje Murinkovića v Zagrebu, ako se ne bi izvedla revizija ustave, na kar Davidović še ni pristal. Po tem naj bi se izpremenile določbe ustave, ki govore o razdelitvi države na oblasti. V tem primeru naj bi demokratska stranka pripravila nov delovni program, ki se ni sprejel na kongresu demokratske stranke. Na tej podlagi bi se ustvarile le velike samoupravne oblasti, pri katerih bi bile merodajne etnične meje. Tako bi tvorila Slovenija le eno samo oblast. Hrvatska bi se pač delila na dve veliki oblasti. V eni bi ostal čisto hrvatski del dežele, v drugi pa oni, ki je mešan s Hrvati, Srbi, Madžari itd. G. Davidović je zadovoljen s konferenco z zastopnikom radicevcev. Po njegovi izjavi sta prišla dr. Maček in dr. Krnjević v prvi vrsti zato v Beograd, da se informirata v vseh podrobnostih o dosedanjem delu za sestavo opozicijskega bloka in o političnem položaju.

Po konferenci v demokratskem klubu sta šla Radiceva odposlanca v muslimanski klub, kjer sta ostala pol ure. Seje z dr. Spahom se je udeležil tudi dr. Korošec in se je govorilo na njej o dosedanjih porazgovorih, nakar je bilo sklenjeno, da je treba zaznati tudi za mnenje zemljoradniškega kluba.

Od 5. do 7. se je nadaljevala konferenca v zemljoradniškem klubu. Razpravljalo se je o programnih točkah zemljoradniške stranke. Radicevca delegata sta ugotovila, da obstajajo med HRSS in srbsko zemljoradniško stranko najbližji odnosi. Zemljoradniki so predvsem hoteli izvedeti, ali prevladuje v HRSS hrvatska ali srbska smer. Odposlanca sta izjavila, da je njihova stranka predvsem kmetijska in potem šele hrvatsko-republikanska. Potem je bilo govora tudi o osnovanju opozicijskega bloka in o sodelovanju s federalističnim blokom.

Amerikanci za osrednjane nemške otroke

BERLIN, 8. Ameriški odbor za prehrano nemških otrok, kateremu načeljuje general Hallen, je sklenil, da se človekoljubna organizacija razširi v tello, da se bo število otrok, ki prejemajo dnevno brezplačno obedo, začel s 1. marca zvišalo od 650.000 na milijon.

Ruski odgovor na angleško noto o priznanju sovjetske vlade

Rakovski — odpravnik poslov v Londonu

LONDON, 9. Ruska vlada je predložila včeraj potom svojega odpravnika poslov v Londonu, Rakovskega, zunanemu ministru odgovor na angleško noto o priznanju «de jure» sovjetske vlade. Noto je podpisal Rakovski in se glasi tako-le:

«V čast mi je javiti V. E. v imenu vlade Zveze sovjetskih in socialističnih republik, da je moja vlada vzela z zadoščenjem na znanje vsebino angleške note od 1. februarja 1924., s katero je angleška vlada «de jure» priznala vlado Zveze socialističnih sovjetskih republik, pod kojih oblast spadajo vsa ozemlja bivšega ruskega carstva, z izjemo delov, ki so se ločili s privolitvijo sovjetske vlade in kjer so se ustanovile neodvisne države.

«2. Izrazujoč voljo drugega kongresa Zveze sovjetskih republik, kateri je proglasil, da je prijateljsko sodelovanje med angleškim narodom in sovjetsko zvezo ena najvažnejših skrbi vlade Zveze, se ta poslednja izjavlja za pripravljeno na pogajanja za prijateljsko ureditve vseh vprašanj, ki bi mogla neposredno ali posredno nastati po priznanju.

«3. Vseled tega hoče moja vlada delovati za sporazum z angleško vlado, ki naj nadomesti obstoječe dogovore, ki so bili opovedani ali pa so zgubili svojo pravno veljavo vsled dogodkov tekom vojne in po njeni zaključitvi.

«4. V ta namen hoče vlada sovjetske zveze poslati v najkrajšem času v London svoje polnomočne zastopnike, kojih naloga bo urediti vprašanje obvez, ki jih ima ena stranka napram drugi, in ravno tako tudi določitev sredstev za vzpostavitev ruskega kredita v Angliji.

«5. Moja vlada je v popolnem sporazumu s stališčem angleške vlade prepričana, da sta medsebojno zaupanje in neumeščanje v notranje zadeve druge stranke neobhodno potrebna pogoja za okrepitev in razvoj prijateljskih odnosov med obema državama.

«6. Moja vlada je sprejela z zadoščenjem imenovanje g. Hodgsona za angleškega odpravnika poslov v Moskvi ter mi je dala navodila, da javim V. E., da je do določitve poslanika imenovala mene za odpravnika poslov Zveze sovjetskih in socialističnih republik na angleškem dvoru.

Rakovski je prišel v London v preteklem oktobru na mesto Krasina. Kakor znano, je takrat zunanje ministrstvo v Londonu zahtevalo pred njegovim prihodom pojasnila in izčrpa zagotovila glede gotovih protiangelskih govorov, ki se jih je pripisovalo temu ruskemu diplomatu. Rakovski, ki je bolgarskega pokolenja, je znan radi svoje visoke inteligence in velikih zmožnosti ter je bil predsednik sveta ljudskih komisarijev takoj po prihodu bolševikov na vlado.

Pogajji Norveške za priznanje sovjetske vlade

MOSKVA, 9. Tudi Norveška je predlagala te dni sovjetski vladi vzpostavitev normalnih diplomatskih odnosov med obema državama, a je pri tem postavila nekatere pogoje za priznanje «de jure» sovjetske vlade. Čiterna je takoj odgovorila, da bodo morale odslej vse države najprej brezpogojno priznati sovjetsko vlado, nakar se bo šele lahko govorilo o nadaljnjih pogajanjih.

V merodajnih moskovskih krogih se z velikim zanimanjem pričakuje vesti o stališču, ki ga bo sedaj zavzela Francija, katere položaj napram sovjetski Rusiji se je te dni znatno poslabšal.

Število nemških poslancev skrčeno

BERLIN, 9. Ministrski svet je odobril zakonski načrt, na podlagi katerega bo število mandatov znano od 459 do 399, tako da bo prišel mesto na 75.000 volilcev 1 poslanec, na vsakih 60.000.

Žrtve snežnih plazov v Avstriji

DUNAJ, 9. V zadnjih dneh so snežni plazovi v Avstriji zahtevali 30 žrtev. Včeraj je plaz, širok 300 m in 40 m visok zasul čas v Hilfianu, radi česar je bila proga več časa pretrgana. Do podobnih katastrof je prišlo tudi v Steinbachu in v Irndingu v Zg. Avstriji. Nekje v Salzburgu je snežni plaz zasul koč, v kateri je bilo 30 oseb; od teh se je le malo zamoglo rešiti.

Rekord s pomorskim letalom

PARIZ, 9. Letalna komisija je ugotovila, da je letalec Currel dosegel na pomorskem letalu višino 6368 m in je s tem prekosil letalca Laporta, ki je dosegel 5535 m.

Kemal paša pride v Drinopolje

CARIGRAD, 8. V kratkem se bo vršila v Smirni kemalinska konferenca pod predsedstvom Kemala paše. Po konferenci se bo predsednik republike podal v Angoro in od tod v Drinopolje.

Beneš govoril v zunanji komisiji senata

PRAGA, 8. Po večeršnjem ekspoziju o zunanji politiki v zunanji komisiji zbornice je minister za zunanje stvari Beneš govoril še v zunanji komisiji senata o zunanjem položaju češkoslovaške republike.

Revolucionarji zopet zasedi Vera Cruz

LONDON, 9. Listi poročajo iz New-Yorka, da so mehiškani vstali zopet zaseli Vera-Cruz. Proglaseno je bilo obredno stanje. V mestu so bile nekatere trgovine opljene.

Negoda angleškega prestolonaslednika

LONDON, 8. Vseled padca s konja si je princ Waleski zlomil ključnico.

Anatoli France-u gre na bolje

PARIZ, 8. Zdravstveno stanje pisatelja Anatola France-a se je precej zboljšalo.

NASI DIJAKI STRADAJO. — SPOMINJAJTE SE POVSOD IN VEDNO DIJASKE MATICE!

Priprave za volitve

Novi italijanski volilni red daje tišti stranki, ki doseže v vsej državi skupaj, brez oziroma na uspeh v posameznih volilnih okrožjih, največ glasov, vsekako pa najmanj eno četrtino vseh glasov, dve tretjini vseh mandatov ali poslanskih mest, ne več ne manj. Stranke, ki se potegujejo za to in bi se mogle radi tega imenovati večinske stranke, morajo vložiti kandidatske liste v vseh volilnih okrožjih in postaviti v vsakem okrožju toliko kandidatov, kolikor znašata dve tretjini števila poslanskih mandatov, ki odpadejo na posamezno volilno okrožje. Večinska stranka, ki izmed vseh večinskih strank doseže največ glasov, a vsekako, kakor rečeno, najmanj eno četrtino vseh glasov v vsej državi, zadobi toliko mandatov, kolikor je postavila kandidatov: vsi njeni kandidati se proglasijo za poslance, ne glede na to, koliko glasov, kako neznamno manjšino morda so dosegli eni ali drugi v kakem volilnem okrožju. Če ne bi nobena večinska stranka dosegla ene četrtine vseh glasov v vsej državi, bi se vsi mandati delili med vse stranke, večinske in manjšinske, po proporciji, po sorazmerju glasov, doseženih od posameznih strank v vsej državi.

Kadar se eni večinski stranki po gornjem posreči odnesti dve tretjini vseh poslanskih mest, se ostala tretjina mest v vsakem posameznem volilnem okrožju deli med ostale stranke, ki so se udeležile volilnega boja v tem okrožju, po sorazmerju njihovih glasov v istem okrožju. V teh mejah je torej dosedanj proporcijski sistem ostal v veljavi, samo da se uporablja le glede tretjine mandatov.

Jasno je potemtakem, da zamoremo Slovani nastopiti samo kot manjšinska stranka in samo v enem volilnem okrožju, namreč edinem, ki v njem prebivamo v masah, a to je 5. okrožje, ki obsega videmsko, tržaško, pulsko in zadrsko pokrajino. Tu se lahko potegnemo z uspehom za svoj delež one ostale tretjine mandatov, ki je na razpolago ostalim strankam razen tiste, ki pač zmaga kot večinska stranka. Novemu volilnemu okrožju daje volilni red skupaj 23 mandatov, 15 za večinsko stranko in 8 za razdelitev med ostale, ki se spustijo v boj v tem okrožju.

Iz dosedanjega je razvidno, da moremo Slovani v Julijski Krajini z brati na zadrskem ozemlju in otoku Lastovu vred postaviti kvečjemu osem kandidatov, a upati na izvolitev le sorazmernega dela te osmorice. Volilni red dopušča manjšinskim strankam, da postavijo tudi manj kandidatov, kakor znaša tretjina mandatov, ki so namenjeni volilnemu okrožju, a vsekako najmanj tri. Za nas je vprašanje, ali naj se omejimo že v kandidatski listi na ta minimum, ali postavimo nekaj več, ali vseh osem kandidatov. To mora osrednji volilni odbor odločiti.

Izredno važna, zlasti (povdarjamo to kljub nezaupanju, katerega je naše ljudstvo po bridkih izkušnjah s pravico polno), za slobodnost volitev izredno pomembna novost je

državna glasovnica.

Volilec ne prinese več glasovnice s seboj, nego jo prejme šele iz rok predsednika volilne komisije, približno take oblike, kakršne so tiskovine za dostavljanje brzojav. Na glasovnicah, ki jih izdelajo v Rimu posebej za vsako volilno okrožje, bodo natisnjeni po izrečbanem redu volilni znaki vseh v okrožju tekmujočih strank, a volilci bodo glasovali posamič na ta način, da potegnejo v zaprti kabini s črnim svinčnikom črto čez volilni znak tiste stranke, za katero hočejo glasovati. Svobodno jim pa bo povrhu še oddati preferenčne ali prednostne glasove za kvečjemu tri kandidate svoje stranke, zapisavši njihova imena ali vsaj njihove tekoče številke (kakor so razvrščeni v kandidatski listi), na primer: 1—2—3, eno pod drugo, na tiste tri prazne vrste, ki so v to svrhu napravljene v dolnjem srednjem delu glasovnice. Glasovnica je na sredi počrtnjena, volilni znaki so v dveh stolpcih na levi in na desni, prostor za preferenčne glasove v sredi pod počrtnjenim delom: tako da ni mogoče, ko je glasovnica zganjena kakor brzojavka, od zunaj spoznati, kateri znak je volilec prečrtal in katerim kandidatom je dal prednost. Volilec dobi glasovnico opremljeno, rekli bi, z «repmom» in na njem napisano kontrolno številko, zato da ne more podtakniti druge, menda že prej pripravljene glasovnice, ko bi mu taka tiskovina vendar prišla v roke.

Ko se pa volilec povrne iz kabine, se oni kontrolni «repek» odtrže, predno se glasovnica spusti v žaro: na glasovnici ne ostane noben znak, iz katerega bi se moglo spoznati, kateri volilec je katero glasovnico oddal.

Kandidatske liste in volilni znaki

Pogoj za izvojevanje kakšnega mandata je, da stranka vloži pravočasno svojo kandidatsko listo opremljeno s posebnim volilnim znakom, da se vsaj v še enem drugem okrožju vloži tudi taka, (nikakor ni treba, da bi bila enaka), kandidatska lista, opremljena s istim volilnim znakom, in da zastopniki obeh teh list v petih dneh po vložitvi naznajujo osrednjemu volilnemu uradu v Rimu, da sta ti dve listi zedinjeni ali unificirani. Kandidatska lista, ki ni zedinjena na ta način vsaj z eno drugo listo iz drugega okrožja, se ne pri-

pušti in se njen znak ne natisne na državno glasovnico.

Iz te določbe je nastala za nas Slovane potreba, da smo se dogovorili s sodržavljani Nemci v sosednem volilnem okrožju, da vložimo sicer mi svojo in oni svojo samostojno (ne torej skupno) kandidatsko listo, a da ju opremo obe s skupnim volilnim znakom, sestavljenim iz naših dveh znakov iz volitev l. 1921., lipove vejice in planike. O tem se pričelo pravočasno, okoli srede tega meseca, natančnejša pojasnila.

Ozadje italijansko-jugoslovenskega sporazuma

G. I. V. Povolni, ki je, kakor se da sklepati iz njegovemu spisu, zelo obveščen čehoslovski diplomat, je objavil v «Gazette de Prague» od 6. t. m. skrajno zanimiv članek o italijansko-jugoslovenskem sporazumu. Članek vsebuje podatke, ki so bili do sedaj javnosti popolnoma neznani in so take narave, da postavljajo vprašanje povojnih odnosov med Italijo in Jugoslavijo v novo in tudi precej jasno luč.

V jeseni 1920. leta piše g. Povolni — je bila sklenjena med Italijo in Jugoslavijo pogodba, ki je imela postati podlaga bodočih prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Tedaj se je mislilo, da so se končno odstranili vsi razlogi nesporazumljenosti in celo vsakega razpravljanja med obema državama. Jugoslovenci italijanski in tudi drugi listi so bili tedaj polni radosti in slavošpevov. Kmalu pa so nastale v izvrševanju sklenjenih dogovorov težkoče, ki so se zdele nepremostljive. Več nego eno leto se je porabilo za razpravljanje o tem, ali mora Italija prej izprazniti takojšnino III. dalmatinsko zono ali naj se najprej sklenejo dopolnilni dogovori, ki jih predvideva rapalska pogodba. Ta nesporazum se da razlagati le z medsebojnim nezaupanjem med obema državama, katero je očito izbruhnilo na dan povoda incidenta v Šibeniku, ko je radi enega strela iz puške nastala prava bitka med italijanskimi mornarji in jugoslovenskimi orožniki. Vse te stvari je treba imeti pred očmi, ako se hoče razumeti dejstvo, da je nedavni sporazum glede Reke dovedel do rešitve vprašanj, ki jih je postavila rapalska pogodba, in celo do prijateljstva in zveze med obema državama. Tu se nam vsiljuje spomin na italijansko-avstrijske odnose pred sklenitvijo trzeveze. Grof Nigra, ki je poteval skoraj Belgrad, je rekel nekega dne srbskim diplomatom: «Med nami in Avstrijo sta le dve možnosti: vojna ali zveza. Ker nečemo vojne, je popolnoma naravno, da hočemo zvezo.» Stari srbski diplomat, ki mi je povedal te besede pred dvema letoma, je dodal: «Jaz sem za sporazum z Italijo in trdno verjamem, da je mogoče na dobro obeh držav. Italijani so že po naravi spravljivi, vedno se je mogoče sporazumeti z njimi.» Jaz s svoje strani sem poudarjal tak sporazum skozi dve leti v listih «Videlo» in «Novo Videlo».

Rapalska pogodba torej ne samo da ni razčistila odnosov med Italijo in Jugoslavijo, temveč jih je skali. Vzrok temu je bil v tem, da sta obstojali dve besedili: besedilo pogodbe in besedilo nekega pisma grofa Sforze, italijanskega ministra za zunanje zadeve. To pismo je določalo remarkatsko črto med Reko in Jugoslavijo, ki je bila v nasprotju z besedilom pogodbe, a povolnejša za Jugoslavijo. Črta, kakor jo je določala pogodba, pa je bila povolnejša za Italijo.

Pismo grofa Sforze je povzročilo torej, da so se odnosi med Italijo in Jugoslavijo postali bolj napeti, namesto da bi bila dovedla do sporazuma. Jugoslovenci so videli v tem pismu pravi izraz namenov, ki so jih imeli tisti, ki so sklepali rapalsko pogodbo, medtem ko so bili Italijani ravno nasprotnega mnenja. Razen Vesniča, ki je umrl kmalu po sklenitvi pogodbe, ni bil nihče izmed jugoslovenskih zastopnikov pri pogajanjih diplomat po poklicu. G. Trumbić, ki je bil odvetnik, se je dal zapeljati po načelu zasebnega civilnega prava, da razveljavlja zadnji sporazum vse prejšnje, in pismo grofa Sforze je bilo res poznejše nego rapalska pogodba. Toliko on kolikor njegovi prijatelji pa so pozabili, da dobijo mednarodne pogodbe pravno moč se le po ratifikaciji, katera je dandanes prepuščena parlamentu, Italijanskemu parlamentu v Rimu in jugoslovenskemu v Belgradu pa je bilo predloženo v ratifikacijo le besedilo pogodbe in ne tudi besedilo pisma grofa Sforze.

Pravna šibkost jugoslovenskega stališa v tem pogledu se je najbrže jasno spoznala tedaj, ko se je sprožilo vprašanje razsodnosti predsednika švicarske zveze. Tedaj se je opazilo, da čl. 5., ki predvideva razsodbo, postavlja to razsodbo na podlago besedila pogodbe in pa na zemljevino v merilu 200.000, ki je dodan pogodbi. Važne osebe radikalne in demokratske stranke, ki so napravile to napako, se niso upale stopiti pred javno mnenje in so ga nadalje držale v veri, da je pismo grofa Sforze veljavno. S tem je tudi razlog, da niso listi nikdar objavili ne čl. 5. rapalske pogodbe ne priloženega ji zemljevida. Ta zemljevina sem videl in sem ugotovil na lastne oči, da sta Delta in luka Baroš pripadala po tem zemljevidu Reki. Trditve, da je bila pogodba glede te meje nejasna in da se je s pismom grofa Sforze prisilila Jugoslavija Delta, Baroš in celo bankina, bi se ne bila mogla vzdržati, ako bi se bil omenjeni zemljevina objavil.

G. Pašić je bil edina vplivna oseba v pogledu zunanje politike, ki ni zavzemala — ne ob času pogajanj z Italijo ne ob času ratifikacije v parlamentu — nikakega vladnega mesta. Nanj torej ne pada nikakršna odgovornost za preteklost. Povodom skupščinskih razprav radi imenovanja generala Giardina za guvernerja Reke pa se

Kandidatsko listo je pa treba vložiti najkasneje 26. t. m. do 4. ure popoldne pri tukajšnjem prizivnem dvoru, podpisano od najmanj tristo, kot takšnih vpisanih in izkazanih volilcev. Podpisi morajo biti notarsko ali sodno potrjeni, vsak volilec se mora podpisati z imenom, priimkom in očetovim imenom, pa kar že sedaj opozarjamo podpisovalce in nabiralce podpisov, da se primerno pripravijo.

Iz urada Pol. društva «Edinost».

je slišalo iz ust samega ministra za zunanje zadeve Ninčića, da tudi g. Pašić ni posebno navdušen za rapalsko pogodbo. Kar se tiče Italijanov, je znano, da so samo fašisti napadali rapalsko pogodbo. Ni se torej nikako čuditi, da sta se gg. Pašić in Mussolini, čim je bilo jasno, da se na podlagi pogodbe ne morejo zadovoljiti jugoslovenske zahteve, odločila, da poiskata rešitev izven pogodbe. G. Pašić je bil morda edini med jugoslovenskimi diplomati, ki je imel pogum opozoriti skupščino, da bi znalo biti razsodišče za Jugoslavijo nepovoljno.

Skratka: da dobi Jugoslavija Delta in Baroš, je bilo neobhodno potrebno, da se likvidirajo neodvisna reška država, ki je imela v smislu priloženega zemljevida popolne suverene pravice nad Deltom in Barošem. Čim bi Reka postala sestaven del Italije, bi se ta poslednja brez težkoč mogla odreči Delti in Barošu v prilog Jugoslaviji. Toda v ta namen je bilo obenem neobhodno potrebno, da dobita obe državi gotovost, da bosta mogli živeti v miru in prijateljstvu.

Najglavnejša skrb Jugoslavije kakor sploh vseh držav zmagovalke je ohranitev nedotakljivosti ozemlja v slučaju, da bi bilo ogroženo po revanši premaganih držav. Taka nevarnost bi lahko grozila od Ogrske in Bolgarske in s strani njihovih morebitnih zaveznikov. Italija je ena izmed držav zmagovalk, ki se nimajo od premaganih ničesar bati, toda nujno ji je potrebno, da ima popolno varnost za razmah svojih mladih moči.

Bodočnost Italije je na Sredozemskem morju. Tod se je raztezala v starih časih oblast starega Rima in v srednjem veku oblast Genove in Benetk. Tudi danes vidimo, da prosperava vsa italijanska pristanišča na Tirenem in Sredozemskem morju, medtem ko pristanišča ob Adriji le živijo. Toda Jadransko morje ima za varnost Italije veliko važnost, kajti njena vzhodna obala obvladuje popolnoma njeno zapadno obrežje. Za svoj razvoj potrebuje Italija absolutno varnost na Jadrnu. V tem smislu razumevajo Italijani označbo «mare nostrum». Italija torej neka-ko ne more mirno gledati držav na vzhodu in obali Jadranskega morja, ako niso njene prijateljice.

Ako pa je Jugoslavija pomirjena glede Ogrske in Bolgarske — in to po zaslugi vpliva, ki ga ima Italija v obeh omenjenih deželah — se lahko obrne od vprašanj velike evropske politike in v slučaju kakih kriz lahko igra vlogo nekeke vzhodne Švice. Pomirjena po jugoslovenskem prijateljstvu se Italija s svoje strani lahko svobodno obrne proti Sredozemskemu morju, kamor jo kličeta njena bodočnost in njena usoda.

Sporazum med gg. Pašićem in Mussolinijem ustvarja razne zanimive možnosti glede ureditve težkoč, ki se predvidevajo za l. 1924. v pogledu izvršitve mirovnih pogodb. Minister neke države velikega sporazuma mi je rekel že l. 1922.: «Braniči in izvajati mirovne pogodbe ne pomeni, da se je treba zagristi z vso nepopustljivostjo v besedilo, tudi če bi imel iz tega nastati razdor med zavezniki. Mirovne pogodbe bodo imele veljavo le v toliko, v kolikor bo obstojal sporazum».

Očitno je, da sta bila gg. Pašić in Mussolini prežeta od te ideje, ko sta zamislila in ustvarila prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo, ki je vrhovni cilj rapalske pogodbe. V ta namen sta šla preko nekaterih določb te pogodbe. Žrtvovala sta — zaključuje g. Povolni — besedilo pogodbe, da rešita njen duh, ki je bil že v veliki nevarnosti.

Polurna avdijenca pri predsedniku Wilsonu

V «Narodnem Dnevniku» je priobčil dr. Gregorin ta-le zanimiv članek:

10. aprila 1919. leta predstavili smo se dr. Ivan Šveglj, dr. Bogumil Vošnjak in moja malenkost amerišskemu poslanikskemu svetniku Arthur Hugh Frazierju v svrhu, da mu izročimo od mene sestavljeno spomenico glede slovenskih zahtev, o katerih je imela odločiti mirovna konferenca ter da ga zaprosimo, da spomenico predloži predsedniku Wilsonu. Prosili smo tudi ob isti priliki omenjenega svetnika, da nam izposluje po možnosti avdijenco pri predsedniku Wilsonu ter smo to prošnjo motivirali s tem, da je le-ta sprejel že zastopnike raznih narodnosti, da pa dosedaj ni imel prilike priti v osebni stik s nobenim pripadnikom slovenskega naroda. Poslaniki svetnik Frazier nam je obljubil, da bo storil, kar je v njegovih močeh, da nam izposluje avdijenco, izrazil pa je dvom, da bo uspel z ozirom na veliko zaposlenost predsednika.

Nestrpno smo čakali na rešitev naše prošnje. Mineval je dan za dnevom, a poziva na avdijenco ni bilo. Kar naenkrat, bilo je 24. aprila 1919. počti bomba — Wilsono odprto pismo, naslovljeno na Italijo, v katerem je bila predlagana v našem mejnem sporu z Italijo kompromisna tčv. Wilsonova črta. Imeli smo čut, da je s tem pokopana naša nada, da nas Wilson sprejme, kajti izrečena je bila od njegove strani

zadnja in odločna beseda v jugoslovensko-italijanskem sporu.

Na naše ugodno presenečenje pa smo prejeli drugi dan — 25. aprila — potom ameriškega stotnika Sturta Montgomery poziv na avdijenco k predsedniku in sicer za isti dan ob 11. uri 15 minut. Sprejeti smo bili v hotelu, kjer je bil Wilson nastanjen, z vsemi častmi — častna straža nam je prezentirala — ter smo bili takoj uvedeni v salon, kjer nas je Wilson stoji pričakoval ter nam na najljubeznivejši in najneprisilnejši način podal roko. Voditelj našega odposlanstva dr. Šveglj se je predsedniku najprej zahvalil za dovoljeno avdijenco ter ga opozoril nato, da biva od malega slovenskega naroda znaten odstotek — skoraj 200.000 v Zedinjenih državah, kjer so si Slovenci s svojo delavno sposobnostjo in rodoljubjem znali pridobiti priznanje ameriških gospodarskih krogov. Pa tudi na duševnem polju da so se izkazali Slovenci v Zedinjenih državah. Dali so namreč katoliški cerkvi v Ameriki pet škofov, med temi pionirja severozapada, ustanovitelja dijeceze Sault Ste. Marie e Marquette, apostola Indijancev in pisatelja njihove slovnice, velikega škofa Friderika Barago, po katerem je nazvano eno mesto in ena grofija (county) v državi Michigan.

Po tem uvodu smo prišli takoj v živahen razgovor s predsednikom, ki je pokazal temeljito orientiranost v našem vprašanju ter obrnil takoj pogovor na svoje odprto pismo, pri čemer ga je zanimalo zvedeti naše stališče glede istega. Zahvalili smo se mu za njegovo pismo, s katerim je prejel, da bi milijon Jugoslovenov padel v tuje državljantvo, pri čemer smo pa naglasili, da je še vedno žrtvovano čez 300.000 Slovencev.

Priznavam, da se vam godi s tem krivica — je odgovoril predsednik — ali pomislite, da se sklicujejo Italijani na londonski pakt, ki jim je zagiral še več, pri katerem paktu pa Amerika ni sodelovala, in da se sklicujejo še na njim potrebne strategične meje. Pomislite dalje, da se moram za vas boriti na mirovni konferenci sam proti vsem ter da mi vsled tega ni preostajalo

drugega, nego da ubrem srednjo pot, da se reši, kar se rešiti da. Sicer pa bodite prepričani, da bo «Zveza narodov» skrbela za to, da se narodnim manjšinam, vključnim v druge države, ne bo godila krivica od strani velikih narodov.

Nato je odgovoril dr. Vošnjak, da je za Italijane Soča najboljša strategična meja, vsekakor boljša, kakor dolga meja, ki jo določa londonski pakt. Jaz sem pa opomnil, da se mi zdi, da statuti «Zveze narodov» ne bodo odgovarjali njegovim (predsednikovim) intencijam ter da vsled tega ne bodo nudili nikakih garancij narodnim manjšinam, pač pa da je nasprotno tendenca vevlasti ta, napraviti iz «Zveze narodov» orožje, ki naj jim služi v ohranitev pridobitkov na škodo manjših narodov.

Na to opombo je Wilson odgovoril: «Motite se, videli bode, da ni tako; sicer pa je ideja na pohodu in ideja na pohodu se ne da zaustaviti.» (The idea is on march and the idea on march cannot be stopped.) Bodite pa prepričani, da, ako bi ne bilo londonskega pakta, na katerega sta Francija in Anglija vezani in na katerega bi po mojem mnenju raje ne bili vezani, bi se jaz zavzel za vse teritorialne zahteve Slovencev, ki ne zahtevajo ničesar drugega, nego ono, kar jim gre po jasnih narodnostnih mejah. Kar se tiče Reke, je izjavil Wilson, sem odločno proti temu, da bi pripadla Italiji.

Razgovarjali smo se s predsednikom še obširno o posameznostih našega vprašanja ter smo dobili vtis, da je naša izvajanja poslušal z največjim zanimanjem in sočutnim razumevanjem; poslovišli smo se od njega po pol ure trajajoči avdijenci, med katero so kakale v predsobi številne druge deputacije.

Danes leži na mrtvaškem odru naš veliki prijatelj in istem času, ko smo morali odstopiti Italiji Reko, katero je bil on namenil nam. Tolaj naj nas pri tem, da z Wilsonovim truplom ni pokopan njegov veliki duh, duh večne pravice in pravičnosti ter da se obistini tudi za nas njegov izrek, da se ideja, ki je na pohodu, ne da zaustaviti.

DNEVNE VESTI

Neznosno breme za nameščence

«Der Landsmann», glasilo tirolskih Nemcev, je objavilo v svoji številki od 8. t. m. članek o davčnih bremenih, ki jih nalagajo nameščenci s stalno plačo novi davčni zakoni. Članek je obupen klic nameščencev, ki velja ne samo za razmere na Tirolskem, temveč tudi povsod v novih pokrajinah. Zato posnemljemo v naslednjem njega glavne odstavke:

«Hudi časi se začenejo za nameščence in uradnike, v kolikor bodo tako nesrečni, da bodo morali davke sami plačevati. Zasebni uradnik sedi potrj in onesposobljen za delo za svoje pisarno mizo ter razmišlja, kako bo sprito groznih bremen ohranil ravnotežje v domačem gospodarstvu. Mnogo jih bo morda moralo poiskati po dolgoletnem avstrem službovanju kako drugo službo, ker ne bodo mogli več vzdrževati svoje družine niti na najskromnejši način. Drugi si bodo morali na škodo svojega službodajalca poiskati kak postranski zaslužek, zopet drugi bodo morali prepušiti prehrano za delo nesposobnih družinskih članov občinam itd. Kupna moč lire se lahko ceni danes največ na 18 predvojnih vinarjev. To se pravi, da se je pred vojno moglo kupiti za eno krono kolikor danes za pet lir 25 st., medtem ko niso narasle plače in dneve povprečno niti za polovico tega razmerja. Poleg tega naraščajo v zadnjem času cene vseh živil in se tako ustvarja položaj, ki povzroča nameščencem grozne skrbi. Nameščenec naj bi vzdržal z manj nego polovico svojih dohodkov iz predvojnega časa, novo dragino, ki se opravičuje ravno z novimi davki, in zraven tega naj bi še plačeval direktne davke, ki znašajo od 9% do 15% njegovih prejemkov! Na tačin je dvakrat obdavčen, enkrat direktno in enkrat indirektno!

Ne preostaja torej drugo, nego apelirati na pravico ljube delodajalcev, da ali zvišajo svojim nameščencem prejemke za znesek davkov ali da prevzamejo nase plačevanje teh davkov. Dejstvo, da so nameščenci, ki niso obremenjeni z vsakdanjimi gnetnimi skrbmi, nesorazmerno boljše pomočniki svojih delodajalcev, nego nameščenci, ki jim skrbi za gnetni obstanek jemljejo mnogo sposobnosti za delo, je dovedlo že več trditev in obratov od tega, da so spoznali svoje prave interese ter prevzeli na svoj račun breme novih davkov, ki je za nameščence pretežko in naravnost nezno.

OPROSTITIV OD ŠOLSKIH PRISTOJBIN

«Gazzetta ufficiale» od 23. januarja 1924. št. 19, prinaja kr. odlok od 30. decembra 1923. št. 2975 z edinim členom, ki se glasi: Določba vsebovana v 3. čl. kr. odloka od 11. marca 1923. št. 563 velja za državljane neitalijanske narodnosti, ki živijo na ozemljih anektiranih kraljevini Italiji z zakonom 19./XII. 1920. št. 1778 in 26./IX. 1920. 1322, in za italijanske državljane v Dalmaciji skupno s mestom Zadar.

3. člen zgoraj omenjenega odloka se glasi: Tuji dijaki (stranieri), ki se vpisejo v javne šole katerekoli vrste in stopnje in na zavode z višjo izobrazbo, so oproščeni plačanja vsake pristojbine in dodatne pristojbine.

Novi odlok je velike važnosti za vse naše dijake, ki študirajo na italijanskih šolah, ker jim bo vsled oprostitve od zelo visokih šolskih pristojbin — posebno na vseučiliščih — omogočeno študiranje.

Opozarjamo še naprej, da bodo posamezniki težko dokazali, da so neitalijanske narodnosti. Podrobne podatke, v kolikor se tiče prošnje, daje zainteresirancem naše Slov. akad. fer. društvo «Balkan».

TRZASKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU
naznaja, da ima v zalogi v skladišču ul. Rafinerija 7, razna semena, domačo deteljo, lucerno, umetna gnojila, sadna drevesca, kakor črtnje, hruške, jabolka, breskve, ringo, cepelne trte, bele in črne vrste, okorenjene divjake itd. Istotam ima svoj urad, kjer sprejema naročila za žveplo, modro galico in druge kmetijske potrebščine; posreduje večje nabave umetnih gnojil, daje gospodarske informacije in sprejema nove člane.

Tržalska kmetijska družba v Trstu, ulica Rafinerija št. 7.

Še je Jugoslovenov v Jugoslaviji

Dne 4. t. m. so v Mostaru izročili zemlji velikega pesnika Aleksa Santiča. Pogreb se je vsopeval v mogočno žalno manifestacijo. Ves Mostar se je javil v črtno. Ulične svetilke so bile prižgane. Mrtvo telo Santičevo je bilo izloženo v Srpskem domu. Okolo katedrala so čvali zastopniki raznih dobrodelnih društev in naprav. Na tisoče ljudi je prihajalo, da vidijo še enkrat mrtvega pesnika. Med cvetjem in venci, ki so polnili dvorano, je bil tudi onkralja Aleksandra z napisom: «Aleksi Santiču — Aleksander». Na dan pogreba so prihajale v Mostar mase ljudstva in številna odposlanstva iz vse Hercegovine. Posebno veliko je bilo kmetov. Nekateri so prišli po 40 in 50 km daleč. Na pogrebu so sodelovala srbska, hrvatska in muzimanska društva. V sprevodu so stopali mostarski veliki župan, zastopnik kralja, zastopnik ministra prosvete, predstavniki civilnih in vojaških oblastev, Sokoli in ogromna množica ljudstva brez razlike plemena in vere. Istotako so bili govorniki muslimani, Srbi in Hrvatje. Za časa pogreba so krožili aeroplani nad mestom. Kraljev venci so nosili častniki. Ko je šel sprevod mimo cerkniške mošeje, je mujezin molil na minarete molitve v slovo. Pogreb je trajal 5 ur in že je legel mrak na zemljo, ko so spuščali vanje zemlske ostanke Alekse Santiča, tega velikega jugoslovenskega pesnika. Bila je to res veličastna žalna manifestacija — tem veličastnejša, ker so na nji skladno sodelovali muslimani, katoliki in pravoslavni. Še je Jugoslovenov v Jugoslaviji! In v tem je jamstvo za nje bodočnost.

Refekcije na slovenski šoli v Trstu pri Sv. Jakobu. V zadnjem času je tržaška mestna občina uvedla refekcije za revne otroke tržaške občine. Revščina in zdravstveno stanje tržaške šolske mladine sta taki, da se je tržaška občinska uprava morala odločiti za te velike troške. Na naši šoli pri Sv. Jakobu si pa že drugo leto v tem oziru moramo sami pomagati. Ker tudi te dni člani nemurne svetjakobske podružnice «Solskega društva» nabirajo darove za gorke kosile naših potrebnih otrok, se mi zdi umestno navesti tu nekoliko podatkov. Izmed 220 šolskih otrok, jih je velika večina iz neposredne okolice šole t. j. iz Via dell'Istria, Via Giuliani, Via dell'Industria Via S. Marco, Via della Guardia, Via San Zenone, Via Molin a vento, Via della Tesa, Via Ponzianino, Reška cesta, Kjarbola in Sv. Mar. Magdalena zgornja. Vse ta okolje je delavski in ubožen. Precejšen del očetov naših šolskih otrok je brezposelnih, v mnogih slučajih morajo ženske — matere služiti in cele dneve delati za preživljanje svojih otrok, medtem ko očete brezposelno, čeprav po cele dneve, iščejo in čakajo dela. Med našimi šolskimi otroci je 62 vojnihi otrok in še cela vrsta drugih sirot, posebno takih, ki so brez očeta. Za skoro vse te otroke brezposelnih, sirote, ter za vse, ki obiskujejo tukajšnji otroški vrtec, zbira in skrbi za kosilo svetjakobska podružnica «S. D.» z refekcijo. Glinjiv je pogled o polne na vse te revne solčarke, ki v par minutah hlastno, povrebijo 350 okusnih kosil. (Razen 80—100 otrok iz otroškega vrta, dobi kosilo 240—260 gojencev vseh razredov zasebne šole.) Otroci dobe zraven kosila, ki je — v zimskem času navadna dobro zabeljena kuhinja (mínstafa) iz krompirja, fižola, riža, repe, zelja, testenin in dr., po leti vsaj trikrat na teden mesno juho s kosčekom mesa — tudi kosček kruha, dar naših požrtovalnih pekov. Dvakrat na teden dobi 40 od šolskega zdravstva določenih bolehnih otrok ob 10 h skledico mleka. To so veččinoma otroci, ki jim je «Zensko dobrodelno združenje» preskrbelo v preteklih počitnicah zdravo in dobro hrano na deželi in ki jim starši ne morejo preskrbeti med šolskim letom toliko in take hrane, da bi uspehi počitniške akcije mogli biti uničeni, ako bi se jim v šoli ne priskočilo na pomoč. Člani podružnice S. Društva pri Sv. Jakobu obiskujejo v družbi učiteljev in učiteljic razne trgovce in rodoljubce, ter jih prosijo podpore v živilih ali denarju za to človekoljubno podjetje. Lahko rečemo, da bi slučaj, kjer bi morali oditi praznih rok, iz bližnjih in daljnih vasi naše pokrajine dobivamo cele vreče kmetijskih pridelkov in skoro ni dneva, da bi se nas ne spomnil dobrotnik iz sežanskih, postojnskih ali podgajarskega okraja, čeprav s skromnim darom v živilih. Vendar so z vzdrževanjem refekcije za tako veliko število otrok združeni tudi veliki denarni stroški, ki jih mora kriti svetjakobska podružnica. Nad vse razveseljivo je dejstvo, da imamo veliko število dobrotnikov, ki živijo v daru in darujejo vsaki priliki, ko so zato naprošeni; ti naj bodo prepričani, da so njihove žrtve iz človeškega in narodnega stališa eno najplemenitejših del, ki jih morejo storiti. Na obeh obdarovanih otrok lahko bereš njihovo hvalečnost. — Če Vas obiščejo skrbni svetjakobski nabiralci, ne jezite se nanje, njihovo delo je plemenito, ne jezite se nanje, njihovo delo je plemenito, ne jezite se nanje, njihovo delo je plemenito.

K zadevi Čermeljvega članka v «Jadranskem Almanahu» — Prejeli smo: V nedeljski števi «Edinosti» je objavil dr. Čermelj polemichen članek «Uredništvu Jadrana Almanaha», v katerega je vpletel tudi mojo osebo. Naj pojasnim zadevo, kolikor se tiče mene kot bivšega urednika. Ko sem vsled odločnice iz Gorice izročil vodstvu «Naše založbe» zbrano gradivo, že za tisk pripravljeno (med njim tudi Čermeljev članek), nisem mogel «čutiti potrebe» informirati o obveznostih napram sodrnikom svojega naslednika, ki ga tedaj — ni bilo. Izvedel sem zanj, ko je Almanah izšel. A tudi če bi bil prej vedel zanj, bi mu imen avtorjev ne bil mogel, ne smel zaupati, marveč samo opozoriti, da mora sprejeti članke take kot so, ali jih pa izključiti. In to samo to bi bil mogel in moral storiti, če bi bil vedel, kdo je moj naslednik. Tako pa, naravno, odklanjam vsako odgovornost v zadevi, ki se me ne tiče.

Dr. Alojzij Res.

Vsi vpokojevi bivše južne in državne železnice, kateri imajo še dobiti zavarovalnino proti neizgodi, so vabljeni za v nedeljo, dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne na pogovor v gostilni «Pri stari breskvi», via Udine št. 17.

Smrtina kosa. Našega dolgoletnega odbornika Jakobu Pestotnika je zadela težka nesreča: izgubil je po mučni in težki bolezni avro preljubeno hčerko. Izražamo tem potom paše iskreno sožalje in upamo, da bo tudi to težko nesrečo prebolel. — Sentjakobska črtalica.

Društvene vesti

M. D. P. - Sv. Jakob. Danes, v nedeljo, ob 10. uri pop. izredni sestanke, na katerega so vabljeni vsi člani. — Odpor.

«Kolo». Radi boleznih pevovodje odpade danes pevka vaja.

Plesna šola. «Sentjakobska čitalnica» odprla danes, 10. februarja, plesno šolo pod vodstvom prof. g. Pertota. Poučevali se bodo navadno in vsi moderni plesi. Plesne vaje se bodo vršile vsako nedeljo od 10.—13. v dvorani DKD pri Sv. Jakobu.

PREDAVANJE pri sv. Jakobu. Danes popoldne ob 16. uri priredil «Zensko dobrodelno združenje» predavanje pri Sv. Jakobu (Stara policija). Vabljeni so vse članice in prijateljice društva.

Iz tržaškega življenja

Nesreča pri delu. Strojnik Marko Borri, star 29 let, vkrcan na parniku «Sain», je večeraj popoldne popravljal motor, ki proizvajal električno energijo za razsvetljavo parnika. Ko je skušal spraviti v tek motor, se je nenadoma razpočil mal cilindri; drobci so ranili Borrija na glavi in na levi nogi. Na lice mesta poklani zdravnik resne postaje je dognal, da Borrijeve rane niso nevarne, kljub temu je bilo potrebno prepeljati ranjenca v mestno bolnišnico, kjer so mu rane zašili.

Lovski čuvaj obšel kmeta. Večeraj popoldne je bil prepeljan v mestno bolnišnico kmet Silvester Pegan, star 23 let, doma iz Gabrij na Vipavskem. Mladenič je imel številne male rane po levi roki in po hrbtu, povzročene po lovskih šibah. Zdravnik, ki je mladeniča preiskal, je dognal, da so rane na hrbtu precej nevarne, ker so sibile najbrž poškodovale notranje organe. Policijskemu agentu, ki je ranjenca zaslišal, je slednji povedal, da je večeraj zjutraj šel z bratom skozi nek gozd v bližini Kobiljca. Nekaj lovski čuvaj, ki je prežal za grmom, ju je očitno smatral za lovsko tat; ustrelil je proti njima s puško ter ranil njega — Silvestra — na opisani način.

Pegana so sprejeli v kirurški oddelci. Okreval bo v 2 tednih.

Nevaren padec. Večeraj popoldne je 16-letnega pomoščaka Rudolfa Ozbič, stanujočega pri Sv. M. M. zgornja št. 152, doletela huda nezgoda. Hotel poklicati brata, ki je bil zaposlen na domačem vrtu, je stopil na nek zid, a tako nerodno, da je izgubil ravnotežje ter padel z višine 3 metrov na spodaj ležečo njivo ter se pri tem pobil po glavi in si precej hudo pretresel možgane. Prepeljan je bil v mestno bolnišnico.

Velika in skrivnostna tatvina. Na nenavaden način so skrivnostni zlikovci izpraznili blagajno menjalnice F. Cristofidisa, ki ima svojo pisarno v palači, kjer se nahaja hotel «Hotel de la Ville». To pot niso rabili tihega svedra in drugega vlomilskega orodja. Prišli so v pisarno s pomočjo ponarejenih ključev in z izbrano ponarejenimi ključi so tudi brez truda odprli blagajno, iz katere so pobrali za 45.000 lir denarja in raznih vrednostnih papirjev. Tatovi so bili tako skrbni, da so pred odhodom zopet zaprli blagajno in ugodna vrata pisarne. Tatvina je bila prijavljena na kvesturi.

Vesti iz Goriskega

Nespolnjene želje. Kakor smo poročali v četrtkovni številki, je goriski fašisti kot kandidata Gorice pri državnozbornih volitvah odvečnika Capraro, političnega tajnika goriskega fašista, toda zgodilo se je zopet, kakor že večkrat prej, da Gorica obrača. Videm pa obrne.

Pokrajinski odbor furlanske fašistovske stranke v Vidmu je namreč sprejel sledeči za odv. Capraro usodepolni sklep:

«Pokrajinski odbor furlanske fašistovske stranke je sklenil na svoji današnji seji pozvati odv. Capraro, da prijavi odstop iz fašistovske stranke, in sicer z ozirom na zaključek preiskovalne komisije, ki je bila imenovana od odbora, da izreče svoje mnenje o fašistovskem ponašanju odv. Capraro, političnega tajnika goriskega fašista, ker ta zaključek strogo obsoja vedenje dr. Capraro kot zelo nepristojno in kot obžalovanja vredno s fašistovskega stališča.»

Ni nam znano, zakaj neki je dr. Capraro padel v nemilost pri voditeljih furlanskega fašizma, po vsej verjetnosti je ta sklep posledica osebnih spletk in boja za poslanske stolčke med voditelji furlanskega fašizma.

Smrtna kosa. V Gorici je preminul upokojeni učitelj Ivan Jacobi. Pokojnik se je veliko ukvarjal s študijem zgodovine goriske dežele. Z veliko marljivostjo je zbiral povsed gradivo in zapuščala lepe zbirke starih zgodovinskih listin.

Odboreva seje Z. P. D. V nedeljo, 27. m. m. se je vršila v Gorici seja širšega odbora ZPD, ki se je udeležilo 32 odposlancev iz Gorice. Vidi se iz udeležbe, kakor tudi poteka in poročil društvenih delegatov, kako se društva dobro zavedajo resnega položaja in ravno radi tega tem večje važnosti prosvetnega dela, ki ima mogočno zaslobo v Z. P. D. Med drugimi raznimi predlogi se je odobril tudi sklep, da vodstvo odločno protestira proti nezakonitemu postopanju pol. oblasti napram kulturnim društvom in prosvetni organizaciji sploh.

Pri padcu z voza si zlomil obe nogi. Predvečerašnjim popoldne se je na cesti nad Velikimi Zabljami ponesrečil kmet Valentin Trošt, star 67 let, stanujoč v Malih Zabljah št. 223. Mož se je vračal domov z enovpreznim vozom, naloženim z drvmi. Medpotoma se je srečal z drugim vozom, ki je bil na naložen z gnojem. Radi ožine ceste se je hotel Trošt umakniti s svojim vozom na kraj ceste, kar se mu ni pravzapravo posrečilo. Voza sta trčila skupaj s tako silo, da se je Troštov voz prevrnil in pokopal moža pod seboj. Pri tem si je ubogi kmet zlomil obe nogi, desno v gležnju, levo pa v stegnu. Kmet, ki je spremljal drugi voz, je šel kakor pomoči v bližnjo vas. Ponesrečenca so prepeljali na dom, kjer je pozneje dobil potrebno zdravniško pomoč. Večeraj pa je bil z avtomobilom tržaškega «Zelenega križa» prepeljan v tukajšnjo bolnišnico.

Književnost in umetnost

Naročnikom «Zenskega sveta», ki še niso dobile 1. letošnje številke, sporočamo, da nam je ista pošla in da je v tisku druga izdaja, ki se razpošlje v najkrajšem času. — Uprava.

«Zenski svet». Izšla je druga številka «Zenskega sveta» s sledečo vsebino: Obrazi in duše. X. - Marija Slodovska. - Curie (Zora M.). - Mlada leta Pavline Pajkove. (Dr. Joža Glonar). - (Nadaljevanje). - Valerija, hči cesarja Džokelgijana. (Ivan Zorec). - (Nadaljevanje). - Gabrijan in Šemblija. - (Dr. Iv. Lah). - (Nadaljevanje). - Socialna važnost domače vzgoje.

(P.) — On. - Pesem. (Dušan Beg). — Izvestja: Društvena poročila, Po ženskem svetu, Materinstvo, Gospodinjstvo, Kuhinja, Ročno delo, Književna poročila, Razgovori.

List najtopleje priporočamo vsemu našemu zavednemu ženstvu.

«Pravni vestnik». Prva številka četrtega letnika tega strokovnega mesečnika za pravosodje ima zanimivo in raznovrstno vsebino. Prinaša začetek daljše razprave dr. Edvarda Pajnika: «Padla vrednost denarja in sodne odločbe». Članek je veleskripten in ozirom na menjajočo se vrednost valut in na posledice, katere ima na trgovino in obrt dviganje in padanje vrednosti denarja. Dalje prinaša list dve odločbi kasacijskega dvora v zapušinskih in ustavnih stvarih. V tej številki je končan članek o pravdi nastali vseh železniških nezgod pri Sevnici, članek, katerega je čital z zanimanjem gotovo vsak jurist in tudi marsikateri nejurist. Slednji prinaša list osebnostne vesti in naštevane nove zakone in odloke, ki so bili razglašeni v zadnjem času na nove province ali so stopili tu v veljavo.

Kakor vidimo, obeta tudi nov letnik tega nam potrebnega lista biti zanimiv in bogat po vsebini.

Mesečna revija «Bankarstvo» v Zagrebu. Z novim letom je začela izhajati v Zagrebu nova revija «Bankarstvo», ki se bo bavila z vsemi aktualnimi gospodarskimi pojavi v Jugoslaviji, posebno pa s problemom kapitala, bankarstva, denarja in državnih financ, kakor tudi z vsemi drugimi vprašanji narodno-gospodarskega značaja. Uredništvo «Bankarstva» je sestavljeno iz splošno priznanih strokovnjakov: g. Ljubomir St. Kosier (Zagreb), g. Nikola Stanarevič (Beograd), dr. Gustav Gregorin (Ljubljana), dr. Kronoslav Bego (Split), ing. Konstantin Čutuković (Osijek), dr. Stanko Deželic (Zagreb). Vsebinske prve številke je sledela: Redakcija: Citacoma; dr. Juraj Vrbanič: Inostrani kapital i naši novčani zavodi; S. D. Alexander: Naša industrija v vezi s pitanjem kapitala i kredit; dr. Gustav Gregorin: Zvišanje ali stabilizacija denarne vrednosti; Nikola Stanarevič: Jedan pokušaj za izjednačenje bilanca; dr. Ivo Politeo: Privredne posledice pravosudja; Ljubomir St. Kosier: Odlomak iz istorije naše Narodne Banke; ing. Konstantin Čutuković: Domaći i strani kapitali; dr. B. Širota: Muzičke ustanove i njihovo finansiranje; Mirko Kus-Nikolajev: Socijalna kriza i novčarstvo u Jugoslaviji; Ljubomir St. Kosier: Koncentracija u bankarstvu; Bancari: Nacionalizacija i denacionalizacija; Markantne ličnosti u jugosl. bankarstvu s portretima gg. Juraj Vrbanič in Stanka Sverljuge; Kronika.

Revija najtopleje priporočamo vsem, ki se zanimajo za važna gospodarska vprašanja in njih temeljito proučevanje.

Poslano*) ZAHVALA

g. Avg. Ravniku, gen. zast. zav. „L'Union“, za točno izplačilo odškodnine mojega vpepeljenega poslopja.

Anton Trebec
Ostrožno brdo 39.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

Mali oglasi

PIANINO ali glasovir v vsakem stanju, kupi uglaševalec Andrej Pečar, Trst, Via Molino a vapore 3, II. Sprejema vsa popravila in uglaševanje po zmernih cenah. 6

G. DOLLINAR Trst — Via Ugo Polono 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz — izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 30

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

TRTE cepljene, prvovrstne L. 80, II. vrste L. 40, bilje L. 20 sto komadov. Pri večjih naročbah popust. Trtnica Fortič Ivan, Preserje p. Komen. 136

TROPINOVEC, domač, prodaja Anton Della Schiava, Sveto pri Komnu. 68

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Skrajna snaga. Ljubljana oskrba. Najstrožja tajnost. Na željo zdravniška pomoč. Corso Garibaldi 23, I. 123

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA

(La Geôle)

Poslovenil F. P.

— «Ai, mama,» je rekla Sabina, ki je vstopila ravno v onem hipu. — «Prav je, da imate rada tega velikega otročja. Je zelo priden, zelo pameten!» Pri tem ga je pobožala s prsti po licu. — «Medtem ko ta mali hudiček...» In pri tem je potrpeljala Julko po glavi. — «Si povedala babici o svoji zadnji neumnosti? Pojdi po tvojo knjigo.»

Otrok je ves zardel ter prinesel svoj abecednik, v katerem so bile naslikane pokrajine, dalje razne živali, nekatere z imenom, druge brez njega. Sabina je prebrala strani. Iskala je ono stran, na kateri je bil naslikan hlev. Ogromen prešič se je valil po slami. Deklica je postajala čedalje bolj zmedena ter je skrivala svoj obraz v Marcelino krilo.

— «Veste, mama, je ponovila Sabina s podudarkom, »kako imenuje ta mali norček to

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Nizke cene. Govori slovensko. Tajnost zadržana. Slavec, Via Giulia 29. 132

KRČMARJA ISCE «Gospodarsko društvo» Narodni dom v Sv. Ivanu. Prošnje naj se vložijo do 20. t. m. Pogoji se zvejo pri blaginju in trgovini nasproti Nar. doma, od pondeljka naprej vsak dan. 137

KMETIJSKO društvo in mlekarja v Vipavi odda svojo dobro vpepljeno mlekarjo in zalogo vina v Trstu, Via Nicolò Machiavelli v lastno reziro proti primerni kavčiji ali jamstvu. Reflektanti si jo lahko ogledajo na licu mesta, kjer dobijo potrebna pojasnila. Ponudbe naj se vložijo do 12. t. m. 142

25-LETEN uradnik, zmožen knjigovodstva, streptisja in geometričnega risanja, govori in piše slovensko, italijansko in nemško, išče primerne službe na deželi. Cenjene ponudbe pod šifro «Sposoben» na upravnistvo. 144

STARA vrata in okna v dobrem stanju so na prodaj po nizki ceni v ulici Cassa di Risparmio št. 13. Trst. 145

ABSOLVENT državne trgovske šole, z veččasnno bančno in spedičjsko prakso, išče katekolske službe. Naslov pri upravnistvo. 147

ČEVLJARSKI šivalni stroj za popravila in novo, se proda za L. 400. Via Giulia 33. 164

VILA, majhna, nova, v bližini Sv. Križa, blizu postaje, se proda. Ugodna cena. Naslov pri upravnistvo. 165

SKLADIŠČE z dvoriščem in stanovanjem se takoj odda v via Tesa 33. (Novo pogrebno podjetje) Trst, Corso V. E. III, 47. 166

SAPE okoličanske, trte, semenski krompir rdeč - amerišanski, vsakovrstna semena, umetna gnojila, pluge itd. dobite pri Kmetijsko-trgovskem društvu, Raffineria 4. 167

KONSUMNO in kmetijsko društvo v Gabrovici bo imelo svoj občni zbor dne 17. februarja ob 2. pop. Dnevni red: 1) Čitanje revizijskega poročila, 2) prečitavanje računa za leto 1923, 3) volitev odbora, Ravateljstvo. 146

PRVA TVRDKA z žitom in moko išče pridnega praktičanta, ki je dovršil z dobrim uspehom trgovsko šolo. Ponudbe pod «Trgovina» na upravnistvo «Edinosti». 151

MOTOR «Diesel» na nafto, 10 konjskih sil, je na prodaj. Naslov pove upravnistvo «Edinosti». 151

HISA, na novo dozidana, prtilična, z vsemi pritlikami, v lepi legi, oddaljena 20 minut od Gorice, se proda. Zraven je obširen vinograd in vrt. Naslov pri upravnistvo. 153

URADNICA — dobra gospodinja želi znanja v svrhu ženitve z izobraženim gospodom tudi dvomcem do 40 let. Dopisli s sliko pod «Lidija» na upravnistvo «Edinosti». 153

PRODAJALKA z večletno prakso, izurjena v mešani stroki, želi mesta za takoj ali pozneje, na deželi ali v mestu. Cenjene ponudbe pod «Marljiva» na upravnistvo. 154

TRTE, cepljene, vsakovrstne in bilje, se dobijo po najnižjih cenah pri trtnici Pipan Josip, Preserje 16, p. Komen. 155

MLADA ZAKONICA iščeta stanovanja, 2 sobi, kuhinja, vodo, plin, v bližini tramvaja. Kupita eventualno tudi pohištvo. Ponudbe z navedbo cene na Belpoggio 7, II, desno. 156

VRTNAR se priporoča za splošno delo. Jamci cepljenje trt in dreves. A. B. Scordola - S. Pietro 181. 157

ABITURIJENT - odličnik, obvlada slovensko, italijansko in nemščino, išče primerne mesto. Ponudbe pod «Samovoljo» na upravnistvo. 158

BANČNI uradnik išče primerne mesto tu ali v Jugoslaviji. Gre tudi k privatnemu podjetju. Naslov pri upravnistvo. 159

7000 lir posojila iščem na prvo vknjižbo. Naslov pri upravnistvo. Posredovalec izključen. 163

EGIPTOVSKI grafolog pove preteklost in bodočnost. Via Zonta 5, III. 160

DIVANI, naslonjači, viseče postelje, žimnice, po nizkih cenah. Sprejemajo se naročila tapetovanja in žimničarska dela. Corso Garibaldi 14, I, 9. 161

KUHINJSKA oprava, nova, mramornate plošče, zadnja novost, se ceno proda. Via Tomaso Luziani 5. 162

Dobre znana Tržaška delavnica izdeluje raznih reševalcev in strojnih celih železnih in za vzdržanje VIA MEDIA 6 - A. PURIČ

42x72 dveluknji L. 250. — 370. — 48x81 " " " 370. — 52x86 " " " 430. — 63x98 " " " 540. — 63x120 " " " 540. — In pešica za sladko oglje 560. —

Kotel iz kotlovin, medena palica, vrata in noge iz litga železa ter premična peč. — Pošiljate na deželo. — Za preprodajalec in trgovce veliki popusti.

žival? Lahko bi stavila en tisočak: Un gros tablier de soie! (Slov. Velik predpasnik iz svile). V Saint-Jean-de-Luz ji je Marcelina pokazala prešiča, rekoč: «Tien, un petit habillé de soie! (Slov.: Glej malo žival oblečeno v sčetine; franc. soie — svila in sčetine. Op. prev.). Ona je razumela tablier (predpasnik) in petič habillé je postal petič tablier (majhen predpasnik). In iz tega je potem napravila gros tablier (velik predpasnik). Ne more biti večje neumnosti.»

Ušesa matere Ivana-Marije so bila še polna pritožb njenega sina proti Sabiniemu hinavskemu obnašanju napram tema dvema otrokoma. Tudi ona sama je bila ravnozar zagrešila slično hinavščino. Opravičevala jo je s sličnim razlogom, toda hinavščina je vendar le bila. Ta prizor je bil zelo mučen in valed tega jo je brezobzirno prekinila, rekoč:

— «Imate morda malo časa na razpolago zame, moja draga Sabina? Prišla sem, ker imam govoriti z vami o zelo resnih stvareh.»

Pofiti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, žalostno vest, da je naša ljubljenica hčerka

BRANKICA

v nežni dobi 3 let, po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu preminula. Pogreb draga angeljčka se vrši danes, v nedeljo 10. t. m. ob 10-30 iz bolnišnice pri Sv. M. Magdaleni.

TRST, 10. februarja 1924.

Janko in Ana Pestotnik, stariši; Boris, bratec ter družine Kresevič, Pestotnik, Reder, Primožič in Evora.

RAKOS & C.o

Trst — Via Milano, 19 Telefon šte. 36-34

Zastopstvo pisalnih strojev

ADLER

Zaloga rabljenih strojev, travkov in kopirnega papirja po konkurenčnih cenah. Poprave pohištva za urade. — Zaloga pisalnih strojev IDEAL. (11)

MIRODILNICA

MARIO FERLIN

Sv. M. Kaja. Zgornja 2 Bivlo. Tel. 774

prodaja na debelo in drobno. 10

Barve, laki, čopiči, šipe, žebli, cement, sadra itd. Postrežba na dom.

Bogata izbira slikar. vzorcev (Štampov.)

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobeh sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila

v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20) od 9-12 in od 3-5. 27

PRETIRANE CENE

plačujem za

K O Ž E

kun, zlati, lisic,

dihurjev, vider, jazbecov, mačk, veveric, krto, divjih in domačih zajcev.

Predno prodate kože, vprašajte me za cene.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10

II. nadst., vrata 16 17

Sprejemajo se pošiljave po pošti.

Znana slovenska trdnja Josip Kerševani

mehanič, puškar in trgovec

GORICA - Stolni trg šte. 9 (desno) - GORICA

se priporočam slavemu občinstvu za nakup najboljših šivalnih strojev Original Mundlos nemških tovarov, katere jamčim za dobo 25 let. — Brezplačen pouk v umetniženju, kerpanju in šivanju. — Imam v zalogi tudi najboljša dvokolna znamke Columba ameriških tovarov za katere jamčim 2 leti, ter vse dele spadajoče v mehanično in puškarško stroko. (66)

Delavnica in popravilnica, Gorica, Stolni trg šte. 5

Ljubljana, Slovenija S. H. S.

Hotel „Slon“

Sredina mesta

Moderni prenovljeni prostori

Centralna kurjava

Restavracija - kavarna

Parna in banjska kopel v hiši

PREVIDNOST

Da praznujemo obletnico odpreta

velikega semnja obuvala

Via Maiolica 6

smo sklenili

nove večje popuste na cenah

Izkoristite to izjemno priliko, ki

bo trajala 15 dni

Pridite vsi in ogledajte si naše cene

ENRICO CASTIGLIONI & FIGLI.

oči. Goreti punči. Njenih oči, njen kratki in čustveni nos, njena krasno obrobjena usta, njena krepka brada, v katero je bila vtisnjena mala jamica, običajna samozavest pri njenih nastopih, tenka izbočenost njenega života in natančnost, s katero je udarjala pri hoji s svojimi drobnimi nožicami — vse to je pričalo o nekaki nervozni odločnosti te ženske. Pod njeno obleko iz plave svile, ki je bila zvezana v pasu, se je poznalo krepko mišičevje mladega telesa, izurjenega v vseh sportih: v jahanju, tenisu, golfu. Njen malo težki glas je imel ono višino kontrasta, ki jo navajajo nekateri opazovalci kot znamenje močne strasti. Moč njene volje pa se je očitovala v nekem drugem znamenju, ki je bilo bolj gotovo: svoj glas je namreč imela tako popolnoma v oblasti, da mu je lahko nakrat vzela njegovo prevzemajočo ljubkost, kadarkoli je hotela. Njene besede so dobile tedaj suh in brezbarven zvok, ki ji ga je njen mož večkrat očital. In z istim glasom je odgovorila sedaj na nepričakovani poziv svoje posetnice, rekoč:

— «Hočete, da greva v dvorano, mama?»

— «Pojdiva rajši v tvoji mali salon. Kar ti imam povedati, je zelo važno in bolje bo, ako ne bo mogel nihče slišati nič ene same besede.»

— «Kakšna skrivnost!...» je odgovorila Sabina s prisiljenim nasmehom, kakor da bi ne bila še ugenila značaja pogovora, ki se je pripravljal. Tu je pozvonila po slugo ter pripomnila: «Za vsak slučaj bom prepovedala vstop v salon...» Ko je dila slugi ukaz, je dodala še vedno z nasmehom (hotela je namreč izvedeti, ali ni prišla tačka s kakim sporočilom njenega moža): «Ne mislim, da naju bi znal motiti moj gospodar in gospod, ker bo kosil v mestu z nekim prijateljem. Ali bi morda tudi on bil preveč?»

— «Sprejeto zadevo, za katero gre, je bolj, da ga ni,» je začela gospa Vitalis ter sedla v naslonjačo, ki jo je snaha svečanostno ponudila.

— «Skrivnost je vedno večja...» je zopet odgovorila mlada žena. Ona ni sedla, temveč je šla k peči, kjer je rudečela žerjavica skoraj že ugasle ognja. «Denem par polen,» je rekla, «zakaj mraz je.» Ogenj je začel zopet goreti. Ona pa je zagledala v neki čaši rusko cigareto. «Dovolite?...» je vprašala najprej ter jo potem prižgala. «A sedaj vas lahko poslušam,» je zaključila. Pri tem je z veselo slastjo potegnila vase oblček dima od tega tobaka, ki je bil skoraj iste barve kakor njeni lasje.

GOSPODARSTVO

Pristojbina na izmenjavo blaga

Pristojbina na izmenjavo blaga, na novo urejena s kr. odlokom z dne 18. marca 1923 št. 550, se določuje po vrednosti predmeta izmenjave, vrednosti, ki mora biti vsaj dvakrat razvidna iz fakture, računa ali note, in po vrsti, v katero spada dotično blago.

1. V prvo vrsto spadajo surovine, kovine, apno, sadra, cement, opoka, umetna gnojila, smole, zdravilne specialitete, dišave, penice, se vina, mineralna voda v steklenicah, kmetijski pridelki v nepredelanih stanjih. Faktura o ravnanju naštetih predmetih kolektujemo, ako vrednost ne presega 100 lir, v 10 stot. za vsakeh 20 lir ali ulomek; ako pa vrednost presega 100 lir, s 50 stot. za vsakeh 100 lir ali ulomek.

2. V drugo vrsto spadajo: pridelki, izdelki in polizdelki, živina in ostalo blago, ki se ne smatra za razkošno.

Pristojbina znaša za fakture o teh predmetih, ako njih vrednost ne presega 100 lir, 20 stot. za vsakeh 20 lir ali ulomek; ako pa vrednost presega 100 lir, 1 liro za vsakeh 100 lir ali ulomek.

3. V tretjo vrsto spadajo razkošni predmeti, navedeni v tabelah A in B, priključenih odloku.

Za te predmete znaša pristojbina, ako njih vrednost ne presega 100 lir, 40 stot. za vsakeh 20 lir ali ulomek, ako pa vrednost predmeta presega 100 lir, 2 liri za vsakeh 100 lir ali ulomek.

Pristojbine na izmenjavo prosto blago. — Živila in druge potrebščine domačega gospodarstva niso podvržene kolonizacijskim tarifam, temveč pristojbini, ki velja za posebej izstavljena potrdila, to je:

za zneske do L 100 stot. 10 stalne pristojbine;

za zneske do L 1000 stot. 50 stalne pristojbine;

za zneske od L 1000 dalje 1 liro stalne pristojbine.

V to vrsto spada: žito, koruza, ječmen, riž, posevki, moka, kruh, navadna testenina, zelenjava, sadje, meso, jajca, mleko, maslo, sir, suho meso, slanina, olje, kis, sladkor, kava, gorivo, milo za pranje.

Te ugodnosti je deležna izmenjava gornjih pridelkov in izdelkov le tedaj, če sta pogodbenika trgovca, ali trgovec in država, pokrajina, občina ali druga javna uprava.

Fakture, računi, note in potrdila, izstavljena na podlagi izmenjave gornjih pridelkov, med trgovci in konsumeti se kolektujejo tako-le: za zneske do L 100 z 10 stot. stalne pristojbine;

za zneske do L 1000 s 50 stot. stalne pristojbine;

za vsakeh nadaljnjih L 1000 s 30 stot. postopne pristojbine. Pri tem je treba zaokrožiti morebitni ulomek lire v eno liro, tudi tedaj, če skupna pristojbina znaša več kot 50 stot., a manj kot eno liro.

Posebna potrdila. — V gorinavedenih tarifih je že vključena tudi kolonizacija za potrdila izstavljena na sami fakturi, pa naj se napiše istočasno z izstavitvijo fakture ali pa pozneje.

Ako pa izstavitelj poleg fakture še posebej potrdilo, ga moramo kolektivati tako-le: za zneske do L 100 z 10 stot. stalne pristojbine;

za zneske do L 1000 s 50 stot. stalne pristojbine;

za zneske od L 1000 dalje z 1 liro stalne pristojbine.

Vsaka izmenjava, ki je vrednost ne presega 100 lir, je popolnoma prosta pristojbine in za take izmenjave ni tudi treba izstaviti posebnih faktur. Ako jih pa navzlic temu izstavimo, jih moramo kolektivati z 10 stot.

Dolžnost izdajanja faktur. — V smislu zakona mora vsak trgovec izstaviti za vsako izmenjavo v vrednosti nad 10 lir fakturo v dveh izvodih, oziroma drugi izvod lahko nadomestuje knjiga prima-note odnosno fakturna knjiga.

Pogodba kot nadomestilo fakture. — Fakturo lahko nadomesti pogodba, ki jo moramo vpisati pri registracijskem uradu, kateremu moramo istočasno plačati tozadevno registracijsko pristojbino v višini 1% za blago, uvrščeno v I. in II. vrsto, v višini 2% za blago, uvrščeno v III. vrsto.

Za izmenjavo blaga prve vrste je priporočati rabo faktur, ker je dotična pristojbina za polovico nižja, za blago druge in tretje vrste pa je pristojbina ista za fakture kakor za pogodbe.

Dolžnost hraniti fakture, račune, note, potrdila, pogodbe in morebitne druge listine za dobo treh let ter jih pokazati finančnim organom na vsakokratno njihovo zahtevo.

Isto velja za knjigo prima-note in fakture, izstavljene v inozemstvu.

Kdo in kako mora plačati pristojbino na izmenjavo. — Pristojbino mora plačati vedno dolžnik in sicer v kolektivnih izmenjavah, ki so sestavljene iz dveh delov. Enega, s podobno vladarjevo, prilepi prodajalec na fakture, račun ali noto in drugi del z navedbo vrednosti kolekta pa na dvojni fakture, računa ali note, ki jo mora prodajalec hraniti, ali pa na knjigo prima-note oziroma na fakturna knjigo.

Ako presega pristojbina na izmenjavo 1000 lir, jo poravnamo:

1. s pologom v korist poštno-tekočega računa registracijskega urada dotičnega okraja,

2. ali potem poštne nakaznice odnosno poštne, če dolžnik nima lastnega poštne računa,

3. s poštним čekom, če je dolžnik imetnik poštne-tekočega računa.

Pri poštini nakaznicah, položnicah in čekih je treba navesti v onem delu, ki je namenjen registracijskemu uradu, predmet izmenjave, dnevnic in ime pogodbenikov.

Rok zapade če naslednjega dne po izvršitvi izmenjave. Pri eventualnih zakasnitvah plačati je 12% nadoklade.

Koga in kdaj zadane pristojbina na izmenjavo? — V smislu pričujočega odloka je podvržena pristojbini na izmenjavo vsaka faktura o surovinah, izdelkih in vsakem blagu, ki ga izmenjajo vsled svojega obrata trgovci, obrtniki in rokodelci. Ta vrsta pa je v tem primeru razširjena na vse fizične osebe, družbe in druga netrgovska bitja, ki si nabavijo, odnosno izdelujejo, bodisi trajno, bodisi le slučajno blago z namenom, da ga odprodajo.

So izključeni torej posli izmenjave med trgovci, obrtniki itd. na eni in zasebniki — konsumeti na drugi strani, ki kupijo dotično blago za lastno domačo uporabo.

Ne smatra se nadek kot trgovski posel prodaja kmetijskih pridelkov, toda le tedaj, če je prodajalec sam posestnik ali najemnik zemljišča, iz katerega izvira pridelek.

Potemtakem ne smatra se kot trgovski posel prodaja grozdja, mošta, vina, volne, kože, če je prodajalec sam pridelal dotično blago.

V tem primeru je prodaja gorinomenjenih pridelkov popolnoma prosta pristojbin na izmenjavo.

Ako pa izstavimo za tako izmenjavo fakturo, jo moramo kolektivati tako-le: za zneske do L 100 z 10 stot. stalne pristojbine;

za zneske do L 1000 s 50 stot. stalne pristojbine;

za zneske od L 1000 do L 200.000 s 30 stot. postopne pristojbine za vsakeh 1000 lir ali ulomek. Pri tem je treba vedno zaokrožiti morebitni ulomek lire v eno liro.

Ako je pa prodajalec teh pridelkov družba (zadruga), ki se peča s predelavo in prodajo kmetijskih pridelkov ali pa oseba, ki ni posestnica ali najemnica zemljišča, iz katerega izvira pridelek, je treba razločevati, komu se blago odda:

a) če trgovcu, tedaj je to trgovski posel in dotično fakturo zadane pristojbina na izmenjavo po prvi odnosno drugi vrsti;

b) če se pa gornji pridelek prodaja konsumentu odnosno kmetom, ki si ga nabavijo za setev itd., se ne smatra ta prodaja kot trgovski posel in pristojbina znaša v tem primeru: za zneske do L 100 z 10 stot. stalne pristojbine;

za zneske do L 1000 s 50 stot. stalne pristojbine;

za zneske od L 1000 do L 200.000 s 30 stot. postopne pristojbine za vsakeh 1000 lir ali ulomek;

za zneske nad L 200.000 pa 60 lir stalne pristojbine.

Fakture, istavljene v inozemstvu. — Pristojbina na izmenjavo se razteza tudi na uvoženo blago. Če je faktura sestavljena v tuji valuti, moramo le-to menjati v lire po tečaju onega dneva, ko je bila za dotično blago plačana carina.

Nasprotno pa je prosto pristojbine na izmenjavo blago, ki ga producenti odnosno trgovci naravnost izvažajo v inozemstvo, kakor tudi tranzitno blago.

Prestopki. — Vsak prestopke proti določbam pričujočega odloka se kaznuje:

a) z denarno globo v deseterkratnem znesku pristojbine odnosno neplačanega dela pristojbine — a ne pod pet lir — če stranka ne izstavi predpisane fakture ali note, oziroma istavi nekolikovano ali nezadostno kolektivano fakturo;

b) z globo v dvajsetkratnem znesku pristojbine ali neplačanega dela pristojbine — a ne pod 10 lir — če stranka navede v fakturi nižji znesek kot je v resnici dogovorjen odnosno plačan;

c) z globo v znesku L 10 za vsako fakture, račun, noto ali potrdilo, ki ga stranka ne shrani za dobo treh let. Potrdila se morajo hraniti skupaj s tozadevnimi fakturami;

d) vsak drugi prestopke pa z globo v znesku L 25.

Za ponovne in posebno težke prestopke predvideva zakon tudi hujše kazni, kakor zapreje trgovine za dobo 3—30 dni.

Za te globo so solidarno odgovorni pogodbeniki in njihovi podrejenici, ki so izstavili odnosno sprejeli nepravilno fakturo.

Zadr. Zveza v Trstu (Gosp. vestnik)

To in ono

Odmevi »Dixmude« nesreče.

Gotovo je še vsem dobro v spominu pretresljiv konec francoskega vodilnega zrakoplova »Dixmude«, ki je končal nad Sredozemskim morjem. Katastrofa je bila do nedavno pojasnjena. Podatki o nesreči prihajajo le polagoma na dan. Te dni so našli sicilijanski ribiči blizu rta sv. Marka, kakor dve milj od obale, 2 metra široko zastavo, ki je bila deloma raztrgana in ožgana od plamenov.

Italijanske pomorske oblasti, katerim je bilo to sporočeno, so takoj odredile, da se jim izroči najdba, kajti prišlo so na misel, da bi zastava utegnila biti ostanek francoskega zrakoplova »Dixmude«, ki je napravljen voznjo v Saharo in ki je izginil na povratni vožnji čez Sredozemsko morje. Predmet je bil predan na pristojno mesto, kjer se sedaj preiskuje, da se po možnosti doženejo točni podatki o koncu balona.

Medtem ko se vrše v Italiji poizvedovanja o stvari, v Franciji pa ugotavljanje, pišejo Nemci dolge razprave o bivšem Zeppelinu. Oglasili so se tudi strokovnjaki, ki so bili zaposleni pri konstrukciji uničenega zrakoplova. Njihovo preizkušeno mnenje je, da »Dixmude« ni bil sposoben za prekomorsko vožnjo. Zeppelinu se na tem polju sploh niso obnesli. L. 1917 so Nemci hoteli poslati pomoč svojemu generalu Lettow Vorbecku v Afriki in so v ta namen pripravili zrakoplov Zeppelinovega tipa. Opremil so ga bili z vsem potrebnim ter so ga poslali na pot. Zrakoplov je srečno preletel odprto morje med Evropo in Afriko, v nilski dolini pa je padel na tla.

Posadka se je morala izkrcati. K sreči je ekspedicijo vodil izkušen tehnik, ki se mu je posrečilo balon restavrirati v toliko, da je lahko nadaljeval svojo pot do cilja in izvršiti misijo, ki mu je bila namenjena. Iz varnostnih ozirov pa se balon ni vrnil domov, temveč je ostal v Afriki.

Francoski urad za zračno mornarico objavlja sedaj komunikate, v katerem razklada načelnik tega urada g. Girod, da je »Dixmude« uničila strela, ki je treščila v balon ter povzročila na njem požar. Nesrečnega konca vodilnega zrakoplova je torej bilo krivo vreme. S tem naziranjem francoskega urada za zračno mornarico soglašajo tudi Nemci. Stvar je torej več ali manj gotova. »Dixmude« je raztrgal vihar šele potem, ko je padel, sled za njim pa je zabrisalo morje.

Loterijske številke

izžrebane dne 9. februarja 1924:

Bari	10	19	66	46	76
Firenze	23	70	8	10	53
Milano	32	12	27	73	31
Napoli	42	38	10	36	28
Palermo	62	16	28	31	65
Roma	77	65	54	75	16
Torino	64	19	80	29	6
Venezia	49	34	5	21	57

Veliki dohodi

dunajskega pohištva

od najnavadnejšega do najfinejšega v veliki izbiri po nizkih cenah.

R. Camponovo

Trst — Viale XX settembre 33

tel. 793.

569

POHIŠTVO vsake vrste

Popolne sobe in posamezne železne postelje in postelje kakor tudi tapetovano pohištvo. Najzmernejše cene 124

Ermanno Brod - Via Felice Venezian 7

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadr. s neomejenim jamstvom

Via Pier Luigi da Palestina 4, pritličje

Obreštuje navadne hranilne vloge po

5%

Večje vloge, vezane na odpoved po dogovoru.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun

15 v DINARJIH

ter jih obreštuje pod najboljšimi pogoji.

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune

Posoja hranilne pušice na dom.

Daje posojila na poroštvo, zastavo

vrednostnih papirjev ali dragocenosti.

Uradne ure od 9-1 zj. od 1/2-1/2, 6 pop.

Poštna hranilnica račun št. 11/1827. Tel. 16-84.

Pri trvdki

Giuseppe Struchel

Trst, Via Mazzini, vogal Via S. Caterina

se še nadaljuje izredna prodaja po najnižjih cenah.

Danes izložba v oknih.

Oglejte si cene!

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga s omejenim poroštvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca št. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na

knjižice, vloge na tekoči račun in vloge

za čekovni promet, ter jih obreštuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna

mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt

Št. telef. 25-67.

8

Naročajte in širite „EDINOST“

Znana goriska trdnja ELIJA ČUK V GORICI

Piazza Cavour št. 9 naznanja tem potom slav. občinstvu, da je

prejela zastopstvo najboljših in svetov. šivalnih strojev „PFAFF“.

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

„PFAFF“ stroj za šivanje

ANTONIO DE MASI

VIA TORRE BIANCA 32 TRST TELEFON ŠTEV. 29-83

Zastopstvo in zaloga:

LIVARNICE RODOLFO BERTOLI — PADERNO

ORBITALIA KERAMIKE:

PAGLIERO MICHELE — CASTELLAMONTE

ZALOGA IN DELAVNICA

MAJOLIČNIH PEČI — ŽELEZNIH

PEČI IN ŠTEDILNIKOV